

Het Groene blad

IVN Veenendaal-Rhenen - Zomer 2024

Afronding renovatie natuurtuin Diddersgoed

School Het Perron met SWG naar Kwintelooijen

Biodiversiteitsuitdaging - Wageningen University & Research (WUR)

Contactpersonen Werkgroepen

Bomen en Openbaar groen

Carlo van de Weerd
0318-561134
kh.vd.weerd@hccnet.nl

Excursies

Carlo van de Weerd
excursies@ivnveenendaal-rhenen.nl

Natuurpaden

Henk te Paske
natuurpaden@ivnveenendaal-rhenen.nl

Scholen Veenendaal

Bert de Ruiter
scholenwg.veenendaal@ivnveenendaal-rhenen.nl

Moestuin de Duiventoren

Dorothy Reijn en Barend Klop
moestuin@ivnveenendaal-rhenen.nl

"De Zwammen" (12-18 jaar)

Martijn Stip
0317-619935 / 06-12660557
stipenreijnierse@gmail.com

Weidevogelbescherming

Roelof de Jong
06-13269280
jon73229@planet.nl

Natuurtuin Diddersgoed

Bert Budding
diddersgoed@ivnveenendaal-rhenen.nl

Mediatheek

Suze Hörchner
0318-513613
mediatheek@ivnveenendaal-rhenen.nl

Duurzaamheid

Ton Ezendam
duurzaamheid@ivnveenendaal-rhenen.nl

Vogels

Ilse Heurkens
vogels@ivnveenendaal-rhenen.nl

Scholen Rhenen

Carlijn Wietses
scholen.rhenen@ivnveenendaal-rhenen.nl

Redactie Groene Blad

Tijdelijk: Tineke Wouda en Henk te Paske
redactie@ivnveenendaal-rhenen.nl

NatuurWerkt!

Paul de Boer
natuurwerkt@ivnveenendaal-rhenen.nl

Communicatie en PR

Cokkie Gadella
0318-550806
pr@ivnveenendaal-rhenen.nl

Tuin "Groenhof"

Het Tuinteam
groenhoftuin@ivnveenendaal-rhenen.nl

De Groenhof

In de Groenhof bevinden zich het Natuur- en Milieu Educatief Centrum (NME-centrum) en de Mediatheek.

Adres: Prins Willem-Alexanderpark 317 3905 CK Veenendaal

T. 0318-589 555. B.g.g. Suze Hörchner, T. 0318-513 613

Openingstijden: woensdag 14:00-16:00 uur of na afspraak met coördinator Suze Hörchner

Gesloten tijdens schoolvakanties én in de maanden juli en augustus

mediatheek@ivnveenendaal-rhenen.nl, groenhof@ivnveenendaal-rhenen.nl, ghorchner@planet.nl

www.ivn.nl/afdeling/veenendaal-rhenen

Webmaster en Nieuwsbrief

Ernst van Rijssel webmaster@ivnveenendaal-rhenen.nl

Henk te Paske nieuwsbrief@ivnveenendaal-rhenen.nl

Het Groene blad

IVN Veenendaal - Rhenen - Zomer 2024

Verandering is de enige constante

Wanneer ik dit voorwoord schrijf is de omslag naar het warme weer net begonnen. Na een aarzelende start met veel koude wind en regen begint het nu lekker warm te worden. Door de vele neerslag is het water overal weer op peil en kunnen we ons opmaken voor de zomer, hopelijk zonder al teveel droogte. Met het veranderende klimaat hebben we steeds vaker te maken met extremen en de natuur heeft het soms moeilijk met alle veranderingen. Een interessante tijd voor onze vereniging met misschien meer dan ooit een uitdaging om de natuur te ondersteunen en nieuwe vormen te vinden voor natuur in onze leefwereld.

Enkele maanden geleden, op de algemene ledenvergadering van 20 maart, heeft er ook een verandering in ons bestuur plaatsgevonden. Een aantal bestuursleden is na jaren trouwe dienst opgestapt en er is nieuw bloed voor in de plaats gekomen. Leo, Heiny, Anne-Marie en Marja hebben afscheid genomen en Ida, Julia en ondergetekende zijn aangesteld als nieuwe bestuursleden. Gelukkig is Ilse in het bestuur gebleven om ons te ondersteunen om grip te krijgen op alles wat er speelt en wat er moet gebeuren. Die hulp kunnen we goed gebruiken. Wij danken het oude bestuur voor hun jarenlange inzet!

Als nieuw (bestuurs)lid valt het me op hoe actief de vereniging is met 19 werkgroepen! De afgelopen weken heb ik mogen kennismaken met verschillende activiteiten en ik ben geraakt door het enthousiasme van de leden, de diversiteit van de activiteiten en de grote hoeveelheid mensen die bereikt wordt door al deze activiteiten! Wat een mooie vereniging, ik kijk ernaar uit om het goede werk van het vorige bestuur voort te zetten en al dit mooie werk te faciliteren.

Via deze weg wil ik de overige nieuwe leden van de vereniging ook welkom heten in onze afdeling en hen uitnodigen om eens langs te komen bij een activiteit. Maak eens kennis met de verschillende werkgroepen en/of loop eens binnen in de Groenhof op woensdagmiddag. Er zijn allerlei manieren om mee te doen en te leren en te genieten van de natuur om ons heen, je bent van harte welkom om mee te doen!

Ik ga de komende tijd aan de slag om kennis te maken met alle onderdelen en werkzaamheden van de afdeling.

Geniet allemaal de komende tijd van het mooie weer, met elkaar erop uit en aan de slag!

Willem Ladiges
Voorzitter IVN Veenendaal-Rhenen

Inhoud

4	Voorjaar Groenhof tuin
7	Meer natuur in de stad
8	Renovatie Diddersgoed
11	SWG naar Kwintelooijen
13	Moestuin Duiventoren
14	Excursie de Zwammen
16	Zo kan het ook!
17	Challenge Biodiversity

Colofon

Het Groene Blad, het contactblad voor leden en donateurs, verschijnt viermaal per jaar. De sluitingsdatum voor het herfstnummer is 1 sept. 2024.

REDACTIE

Vacant
redactie@ivnveenendaal-rhenen.nl

VOORZITTER

Willem Ladiges
voorzitter@ivnveenendaal-rhenen.nl

SECRETARIS

Julia Ladiges
secretariaat@ivnveenendaal-rhenen.nl

PENNINGMEESTER

Ida Waanders
penningmeester@ivnveenendaal-rhenen.nl

VERTROUWENSPERSOON

Gerard Vernooij
vertrouwenspersoon@ivnveenendaal-rhenen.nl

NL95 INGB 0004 7381 18
t.n.v. IVN Veenendaal

Foto's voor- en achterpagina:
Tineke Wouda

Voorjaar in de Groenhofstuin

Sachembij op Rotsooievaarsbek

foto: Piet Knopperts

Als in het voorjaar alle planten weer gaan groeien, worden ook de insecten weer zichtbaar die hun voedsel uit de planten halen. Voor de waardplanten, de planten waar de eitjes op worden gelegd, kan dat een echte aanslag zijn. Zoals bij de kardinaalsmuts.

Uit de eitjes van de kardinaalsmutsstippelmot (*Yponomeuta cagnagella*) komen eerst kleine rupsen die in de topbladeren van de plant mineren waardoor deze verwelken. Als de rupsen groter worden proberen zij de hele plant met hun spinsel in te pakken, waarna de struik er enigszins uitziet als een nieuw kunstwerk van Christo. Binnen dit spinsel zitten zij vrij veilig voor predatoren en kunnen rustig de struik kaal eten. In mei en juni is de verpopping. Na tien tot twintig dagen komt daaruit een mot. Na afloop van dit hele proces in juni ziet de struik eruit als een universiteitsgebouw na een vreedzaam studentenprotest.

Spinsel van Kardinaalsmutsstippelmot

foto: Piet Knopperts

Meestal komen er in de tweede helft van juni weer nieuwe loten aan de struik (de Sint-Jansloten) en kan de plant zich enigszins herstellen.

Voor bijen en hommels zijn vooral planten die bloemen hebben met veel nectar en stuifmeel van belang, de drachtplanten. Zij verzamelen dat, zorgen gelijk voor de bevruchting en verlaten de bloemen zonder zichtbare schade te maken. Wel moeten de insecten, bij bloemen met diepe kelken, lange tongen hebben om bij de nectar te kunnen komen. Onder andere de gewone sachembij (*Anthophora plumipes*) heeft zo'n tong en kan daarom bij de nectar in de bloemen van deze rotsooievaarsbek komen. Ook de bloemen van de hondsdraf hebben een diepe kelk en worden vaak door sachembijen bezocht en speciaal daarvoor zelfs aangeplant. Bijvoorbeeld op Kwin-telooijen voor de zwarte sachembij die daar leeft.

De sachembij heeft iets weg van een vliegend beertje door zijn sterke beharing. Op zijn tweede paar poten heeft hij zelfs kwastjes zitten. Hij lijkt daardoor, vindt men, op een sachem, dat is de naam voor een indiaans opperhoofd, die ter onderstreping van zijn dapperheid de staarten van door hem gevangen wolven aan zijn benen bond.

Azuurwaterjufferpaartje in tandem

foto: Piet Knopperts

Elders in de tuin, bij de vijver, zijn nu ook veel insecten actief. Er vliegen wel een stuk of tien mannetjes van de azuurwaterjuffer (*Coenagrion puella*) rond op zoek naar een vrouwtje. Daarvan zie ik er maar een paar. De concurrentie is dus groot. Op de foto zit een paartje dat elkaar gevonden heeft in een paringswiel op een blad en zij blijven zo zitten tot de bevruchting heeft plaatsgevonden. Daarna vliegen zij in tandem naar het water van de vijver waar het vrouwtje de eitjes met haar legboor in de waterplanten afzet. Het mannetje blijft het vrouwtje daarbij vasthouden om te voorkomen dat zijn plaats op het laatst niet alsnog door een ander mannetje ingenomen wordt. Na twee tot vijf weken komen de larven uit. Zij overwinteren in het water en na een jaar sluipen zij uit. Als volwassen juffers blijven deze nog ongeveer vier weken leven.

**Namens het Tuinteam,
Piet Knopperts**

Slenterpaadjes

Kattenstaarten met vlinders

Pentekening: Aly van Eijk

Een mooie maand mei achter de rug, alles was zo'n vier weken vroeger vergeleken bij vorig jaar. Ik kan het zien op de foto's, wat toen net bloeide is nu al uitgebloeid. Door het koele weer bleef alles langer bloeien. De sleedoorn heeft echt weken z'n best gedaan. De meidoorn die dan volgt mocht ook lang de bloesem houden. De varens in het bos hielden zich keurig aan het schema. De adelaarsvarens zijn net een week boven de grond als ik dit artikel schrijf, midden van de maand mei. Dan zijn er bijvoorbeeld op Remmerstein enorme stukken met alles groen met manshoge varens. Indrukwekkend om te zien. Aan de rand staan overal digitalissen, er zijn er veel dit jaar, door de vele regen zijn de jonge zaailingen van vorig jaar niet verdroogd.

En waar je ook loopt, overal hoor je het geroffel van de spechten: de grote bonte specht, die wat langzamer op de bomen timmert, de kleine bonte specht met een geluid als een drillboor. De grote bont specht is bijna net zo groot als de zanglijster. Met een bont verenkleed wat uit drie kleuren bestaat; wit, zwart en rood. Het mannetje heeft een rode band achter op zijn kop, terwijl die bij het vrouwtje ontbreekt. Het zijn broedvogels van naaldbossen en gemengde wouden, maar je komt ze ook tegen in parken en boomgaarden. Ze zoeken naar voedsel door op de schors te hameren om er allerlei larven van kevers en vlinders uit te jagen.

Ze eten ook wespen, libellen, sprinkhanen en zijn ook niet vies van spinnen. Het zijn ook liefhebbers van zaden van bijvoorbeeld een dennenappel, die ze in een spleet van de schors duwen zodat er een soort aambeeld ontstaat. Zijn "smidse" wordt gekenmerkt door bergjes uitgeplozen dennenappels die aan de voet van de boom liggen. Ze lusten ook graag eikels, bessen, beukenootjes, hazelnoten en bessen. Maar ze winkelen ook wel in tuinen waar voederplanken zijn en dan hopen ze van tuin naar tuin om voldoende lekkere hapjes binnen te krijgen. Ik had hem ook in de tuin en dan appte er weer één: hij komt er aan, hij zit nu bij mij! De zwarte specht hoor je luid en duidelijk roepen en als je stilstaat en omhoog kijkt, krijg je hem regelmatig in het vizier. De raven hoor je vaak op dezelfde tijd, ze roepen naar elkaar onder het vliegen en dan zie je het spannetje samen op weg naar misschien een kadaver of wat anders om te verorberen.

Grote bonte specht

Pentekening: Aly van Eijk

Naturgadgets.nl

natuur - outdoor - ontdekken

Voor jouw nieuwe kijker of scope

Ook voor:

- Verrekijkers
- Zaklampen
- Loepen
- Bushcraft
- Vleermuisdetectors
- Veldgidsen
- Scouting
- Wandelen
- Cadeautjes
- en nog veel meer ...

Bel 026 - 2060099 voor een afspraak in Wolfheze of bestel online

Dealer van o.m. Barr & Stroud, Bresser, Bynolyt, Eschenbach, Kowa, Meopta, National Geographic, Vortex

De zwartkop hoor je vrij veel in het voorjaar, maar ook in de zomer roept hij vrij veel. De tuinfluiter doet ook mee, maar als ze in de rui gaan, zijn bijna alle vogels stil. Moe van de nesten die ze grootgebracht hebben. Veel komen op krachten om de grote reis naar het diepe zuiden te ondernemen. Zó zijn ze hier uit hun overwinteringsgebied om voor nageslacht te zorgen en zijn ze eindelijk klaar moeten ze weer vertrekken! Bij de koekoek bijvoorbeeld, gaan de jongen vier weken eerder dan hun ouders en dat allemaal op eigen kracht zonder GPS!

De vlinders zijn ook dit jaar weer minder, als je er eentje ziet kijk je verrast. Tientallen jaren geleden keek je naar de bijzondere vlinders; de gewone witjes of een citroentje was normaal. Het citroentje heeft maar één generatie, vanaf het vroege voorjaar en als ze geluk hebben tot de eerste nachtvorst. Ze overwinteren in groene struiken of klimop, ook wel in coniferen. Dan komen ze weer tevoorschijn, gaan paren in het voorjaar en zetten dan hun eitjes af. Na het rups- en popstadium komen de nieuwe citroentjes in juni en juli. Na een rustperiode gaan ook zij weer overwinteren.

Natuurwerkt!

GOEDE ONTWIKKELINGEN BIJ NATUURWERKT!

2024 is positief gestart voor NatuurWerkt! Bij elkaar zo'n twintig nieuwe deelnemers hebben zich aangemeld om lekker actief mee te werken in de prachtige natuur in de omgeving van Veenendaal en Rhenen. Nog steeds wordt gewerkt voor Staatsbosbeheer en voor de landgoederen Remmerstein en Prattenburg.

NatuurWerkt! is in 2013 niet alleen opgezet om vrijwilligerswerk te doen in de natuur, maar vooral ook om mensen die om wat voor reden dan ook even behoefte hebben aan een rustige en veilige omgeving, de kans te geven werkervaring op te doen, zodat ze weer structuur en regelmaat krijgen. Daarnaast blijken we interessant te zijn voor mensen die naast hun reguliere werk één ochtend in de week lekker buiten willen werken ter afwisseling en compensatie van de dagelijkse gang van zaken. En men-

In mei zag ik tientallen meikevers vliegen, ze zaten onder andere op de zomereiken. Het kleinere broertje ervan is de junikever, ze leggen meteen eitjes, 35 stuks ongeveer, die komen na vier tot zes weken uit. Deze larven worden engerlingen genoemd. Ze zijn behoorlijk vraatzuchtig en menig gazon of voetbalveld is ten prooi gevallen. Ze voeden zich met graswortels en doen dit vanaf augustus tot in september. Dan graven ze zich diep in de grond. In het voorjaar wanneer het wat warmer wordt komen ze boven. Het tweede voorjaar in hun leven gaan ze verpoppen om dan als junikever weer uit de grond te komen. Alles bijeen zijn ze er drie jaar zoet mee.

Kijk en geniet.

Aly van Eijk

RIEN VAN BARNEVELD
SCHILDERSBEDRIJF ■ INTERIEUR

WWW.RIENVANBARNEVELD.NL

0318 - 556463

sen die gestopt zijn met werken maken bij ons nieuwe contacten waarbij het samen werken en het praatje heel belangrijk zijn.

Op dit moment hebben we een groep van ruim vijftig vrijwilligers met diverse achtergronden en motivaties, wat precies aansluit bij de oorspronkelijke opzet van NatuurWerkt!

En natuurlijk kunnen we al deze deelnemers goed gebruiken want er is gelukkig genoeg te doen. De natuur staat nooit stil.

Misschien ben je aan het rondkijken voor een leuke en gezonde vrijwilligersbaan, neem gerust contact op met coördinator Paul de Boer via natuurwerkt@ivnveenendaal-rhenen.nl.

Paul de Boer

Meer natuur in de stad

Muurfijnstraal - gevel Groenhofgebouw

foto: Tineke Wouda

In april viel bij mij de stadsglossy van Veenendaal in de brievenbus. Het magazine dat Veenendaal moet aanpakken als een geweldige stad om heerlijk te gaan wonen, werken en ontspannen. Op de voorkant prijkt dan ook de subtitel die het thema aangeeft: "Trots op de binnenstad". En er zullen best wel genoeg activiteiten te doen zijn in het centrum, maar wij als natuurliefhebbers kijken daar toch anders tegenaan. Wij gaan uiteraard voor meer groen en biodiversiteit in de stad en die is nu juist in het centrum van Veenendaal ver te zoeken.

Het ene na het andere appartement wordt de grond uitgestampt en er blijft zo erg weinig over voor maar ook een snippertje groen. Maar we hebben het stadsstrand dan toch, zou je zeggen. Ja, dat klopt helemaal, maar was dat niet een idee van een inwoner van Veenendaal? Inderdaad, als het aan de gemeente had gelegen (en de projectontwikkelaars) was dat ook gewoon volgebouwd. Daar heeft de gemeente dus wel wat duiten voor over gehad, dat dan wel. Maar wat mij opvalt is dat er dus wel eerst een burger een initiatief moet nemen (en veel moed en doorzettingsvermogen) om een beetje groen voor elkaar te krijgen in ons verstedelijkt dorp. En daarom wil ik een oproep doen aan alle IVN'ers in Veenendaal en Rhenen (en omgeving): ga zelf aan de slag met het maken van meer groen in je eigen straat!

Boomspiegelperkje in Veenendaal-West

foto: Tineke Wouda

Wat zou je dan bijvoorbeeld kunnen doen? In de gemeente Rhenen heeft het IVN op 24 mei al een geveltuindag georganiseerd. Kijk, dat is uiteraard een schitterende mogelijkheid om je buurt te vergroenen. Maar ook de gemeente Veenendaal biedt je de mogelijkheid om alleen of met wat buurtgenoten een stukje groen zelf in beheer te nemen. In je eentje zou je bijvoorbeeld een boomspiegel kunnen opfleuren met wat inheemse plantjes. Of samen met de burens een eentonig plantsoen aanpakken, waar vaak één soort struik in staat, en daar diverse planten inzetten die meer te bieden hebben voor insecten. Op de website van de gemeente Veenendaal kan je hierover meer informatie vinden. Je moet namelijk wel eerst je wijkmanager op de hoogte brengen. Samen met deze ambtenaar maak je dan een plan. Er komt dan ook in je nieuwe stukje natuur een bordje te staan dat dit stukje groen wordt beheerd door buurtbewoners.

Boomspiegel - standaardformaat

foto: Tineke Wouda

installatiebedrijf
Bouman

- Waarborg installateur voor gas- en watertechnische installaties
- Dakbedekkingen
- Aanleg, onderhoud cv-installaties en gastoestellen
- Rioleringen
- Lood- en zinkwerken
- Installeren van sanitair
- Ventilatie & aircosystemen

Postbus 307, 3900 AH Veenendaal
Bezoekadres: Generatorstraat 9, 3903 LH Veenendaal
Telefoon (0318) 51 00 01, Fax: (0318) 54 38 57
info@boumaninstallatie.nl
www.boumaninstallatie.nl

Lid van UNETO-VNI

Uiteraard zullen dan ook andere buurtbewoners naar je toe komen om te vragen waar jij mee bezig bent. Dat is dan meteen een mooie gelegenheid om te vertellen over de slechte staat van de natuur in Nederland en biodiversiteit en zo. En kan je hem of haar vragen om ook mee te doen. Wellicht kan je ook vertellen over het IVN en hebben we er weer een nieuw lid bij.

Als je vindt dat jouw stukje nieuwe natuur echt een toegevoegde waarde geeft aan de biodiversiteit, dan kan je het

Diddersgoed

Dit groen onderhoudt de buurt zelf!

foto: Tineke Wouda

Boomspiegelperkje in Veenendaal-Dragonder

foto: Tineke Wouda

aanmelden als zusterpark van het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug. Als zusterparkmakers werken we dan op een praktische manier van onderaf aan grote en kleine groene schakels. En zo rollen wij de groene loper van Zusterpark tot Zusterpark uit en hopen zo het stedelijke groen meer te verbinden met het buitengebied naar de Utrechtse Heuvelrug toe. In de steden Utrecht en Amersfoort krijgt dit al enige vorm. In Veenendaal is de Turfweide (bij de Slaperdijk) het eerste zusterpark. Dus wie gaat het voor elkaar krijgen om als tweede zusterpark te worden?

Zoek je nog inspiratie om aan de slag te gaan? Ons documentatiecentrum in de Groenhof (aan het PWA Park) heeft twee boekjes aangeschaft met veel informatie over vergroenen van je omgeving: "Van tegeltuin tot jungle" en "De Groen buurvrouw".

Voor informatie over openbaar groen zelf in beheer nemen:
<https://www.veenendaal.nl/wonen-en-leefomgeving/jouw-wijk/jouw-idee/zelfbeheer>
Voor informatie over de zusterparken:
<https://pip-partners.nl/zusterparken>

Carlo van de Weerd
Werkgroep Bomen en Openbaar Groen

Geveltuintje - tussen stoep en carport

foto: Tineke Wouda

RENOVATIE DIDDERSGOED IS KLAAR!!!

Zoals jullie in het vorige Groene Blad hebben kunnen lezen en middels een serie prachtige foto's hebben kunnen zien is er, door een enthousiast team, hard gewerkt aan een grote opknopbeurt van natuurtuin Diddersgoed. Bij het ter perse gaan van dat blad was die renovatie nog niet helemaal voltooid maar nu, laten we jullie met enige trots, het eindresultaat zien.

Het insectenhotel staat in volle glorie te wachten op bewoners. Warner ten Kate heeft thuis alles punctueel voorbereid. Samen met Ed de Graaf en Bert van Spanje zijn 28 maart de delen van het insectenhotel samengesmolten en opgevuld met voorgeboorde houtblokken, holle stengels en nestruimte voor vlinders en lieveheersbeestjes. Het hotel behoeft meer zon en daarnaar wordt nog gekeken door de deskundigen. Ook de bijenstal is klaar, gevuld met drie bijenkasten en er staat inmiddels een informatiebord over het leven van de bij. De gerenoveerde wal is opgeknapt en staat in volle bloei.

Kortom, beste mensen: de klus is in plezierige samenwerking geklaard. Dank aan eenieder die ons geholpen heeft.

Zondagmiddag 26 mei kan het publiek voor het eerst genieten van het hernieuwde Diddersgoed. In twee maanden tijd is het groen, en zeker het riet, de hoogte in geschoten. Het was dan ook zeer groeizaam weer. De voorjaarsbloei-ers hebben plaatsgemaakt voor onder meer echte koekeksbloem, grote ratelaar, bevertjesgras en orchissen. Vlinders als dagpauwoog, bont zandoogje en gehakkelde aurelia zijn al volop te zien, evenals diverse hommels en bijen die zich te goed doen.

Beide aanwezige imkers worden niet moe te vertellen over de levenscyclus van honingbijen. In het algemeen gaat het met de bijenstand helaas niet naar wens. Op één van de raten wordt een dode varroamijt aangewezen. Dit is een parasiet die een bijenvolk ernstig verzwakt of zelfs te gronde richt. De mijt dringt een broedcel binnen en legt daar haar eitjes. Jonge mijten voeden zich met vetlichamen van de bijenpop, wat resulteert in misvormde bijen.

Tekst: Cokkie Gadella en Tineke Wouda
Foto's: Tineke Wouda

Grassenexcursie Met SWG naar Kwintelooijen

Succesvolle grassenexcursie als terugkomdag voor de laatste Natuurgidsenopleiding

De 32 afgestudeerde natuurgidsen van de Natuurgidsen-cursus 2022/2023 hebben ook nog enkele terugkomdagen aangeboden gekregen. In mei was dat een grassenexcursie in de Binnenveldse Hooilanden. Arie van den Bremer legde uit, hoe je enkele veelvoorkomende grassen kunt herkennen. Een handige manier om te zien of het blad glad is of reliëf heeft is om een blad even over je vinger heen te leggen en dan met een loep te bekijken.

Maja Stavleu

SCHOLENWERK GROEP OP ONTDEKKINGSTOCHT IN KWINTELOOIJEN

Al van verre horen we ze aankomen. Er heerst een opgewonden stemming onder de kinderen. Vandaag zitten ze eens niet in de schoolbanken, maar gaan ze met hun groep het bos in. Leren in en van de natuur met hoofd, hart en handen is het motto.

Zowel in de herfst als in de lente komen de groepen (5), 6, 7 en 8 naar Kwintelooijen. Het is niet per se gebonden aan de bovenbouw, maar deze groepen kunnen zelf op de fiets komen en er is minder begeleiding nodig. Vervoer en begeleiding is soms een probleem.

De thema's kunnen we afstemmen op de lesstof en de wensen van de leerkracht, de groep, het seizoen en het gebied Kwintelooijen. In de herfst behandelen we andere

HUIBERS
ELECTRA B.V.
Sinds 1948

Elektrotechniek & Elektrovakzaam

Laan der techniek 3
www.huiberselectra.nl

Veenendaal
Tel.: 0318 – 513245

Davidsplein 11 - 3905 AZ - Veenendaal - Tel: 0318-510106
www.flowerexplosion.nl - info@flowerexplosion.nl

Hado Groen Techniek

Bos Tuin en Parkmachines

Munnikenweg 155 Veenendaal / Renswoude

www.hadogroentechniek.nl

0318 – 517879 of 511006

Merkdealer van

STIHL

STIGA

AMBROGIO
ROBOT

VIKING

HONDA
Power
Equipment

thema's dan in de lente.

De lente is een seizoen waarin de natuur weer tot leven komt na de winterrust. De activiteiten en opdrachten gaan dan over: plaats en tijd, het ontstaan van de Utrechtse Heuvelrug, het kompas en het maken ervan, metamorfose, van kikkerdril tot kikker, de vervelling van een libellarve, insecten, planten. Of luisteren naar vogels en deze spotten, het ontdekken van nesten en de kinderen zelf laten ervaren hoeveel energie het de vogelouders kost om de jonge vogels te voeden. Het thema biodiversiteit komt spelenderwijs aan de orde.

Dit voorjaar hebben we voor het eerst een vmbo-klas gehad. Dat was voor ons, wat het programma betreft, een uitdaging. We hebben onderzoek gedaan naar de waterkwaliteit: door middel van een proefje de pH-waarde van het water vastgesteld, met de secchischijven de waterhelderheid gemeten en tenslotte hebben we onder andere met petflessen het water gezuiverd. Door de vele regen stond een groot gebied onder water en moesten de leerlingen een stuk door het water waden om de opdracht met de secchischijf te kunnen uitvoeren. Dat was een avontuur!

In de herfst bereidt de natuur zich voor op de winter. Er zijn al heel wat thema's de revue gepasseerd: voeding voor dier en plant, paddenstoelen, dood hout doet leven, diersporen, afval en opruimers, bodemdieren.

Aan het begin van iedere excursie wordt de groep in groepjes verdeeld en ieder groepje krijgt een rugzak mee waarin bijvoorbeeld loeppotjes, spiegeltjes, zoekkaarten, papier en krijt te vinden is. In deze groepjes voeren ze met enthousiasme de opdrachten uit, zoals hoogte van bomen meten op drie verschillende manieren, bladeren en vruchten zoeken van verschillende bomen en geblinddoekt de bast van bomen voelen. Er is veel te ontdekken en te beleven in het bos.

De twee uur vliegen om als je het naar je zin hebt. De meeste kinderen zijn erg enthousiast en willen graag nog een keer terugkomen en wat langer blijven. "Dit was de leukste excursie van de hele wereld" of "de natuur is mijn huis" zijn naar mijn idee uitspraken die er blijk van geven dat ze genoten hebben.

Deze positieve natuurbeleving van de kinderen wordt mede mogelijk gemaakt door de inzet en het enthousiasme van leerkracht en ouders.

Marie-Josée Heijnen

kikkerdril

Bijles passend bij **jou**

MAJA STAVLEEU

Sk	Wi	Na	Bi
SCHEKUNDE	WISKUNDE	NATUURKUNDE	BIOLOGIE

- Bijles exacte vakken/rekenen
- Bevoegde docente met zeer veel ervaring
- Warme en coachende stijl
- Betere cijfers, meer inzicht en zelfvertrouwen
- In Dragender-Noord of bij u thuis

BIJLES-SKWINABI.NL
 WHATSAPP 0646074363

Moestuin de Duiventoren

We vertellen niemand iets nieuws wanneer we zeggen dat afgelopen winter de natste sinds jáááren was. Mocht je onomstotelijk bewijs willen, kom dan eens naar de moestuin. We zijn ermee bekend dat het water in het grachtje in winter en voorjaar hoog staat en dat de duiventoren een poosje alleen met laarzen te bereiken is.

Dit jaar echter stond het water zó hoog dat zelfs de duiventoren vol water stond en niet te bereiken was. En dus ons gereedschap ook niet. Volgens de buurboer is dit nog nooit voorgevallen. En hij kan het weten, hij is 63 jaar geleden geboren aan de Oude Veensegrindweg. Terwijl ik dit stuk schrijf is het in de duiventoren zelf eindelijk droog maar ook nu kunnen we alleen met lieslaarzen aan erbij komen. Het gereedschap ligt daarom al enige tijd onder een zeil bij de compostbakken. Hopelijk kunnen we het binnenkort weer netjes in de duiventoren opbergen.

Net als heel veel andere (moes)tuinders hebben we dit jaar veel, heel veel slakken. De moestuinochtenden beginnen we daarom steevast met rapen en we worden al snel professionals in het vinden van de beste verstopplekken. Ondanks het slijmerige en echt niet zo lekkere werkje, geeft het voldoening als we weer tien slakken onder een rabarberblad vandaan halen.

Ik denk dat we er al een paar duizend geraapt hebben en in een zevenbladveldje in het bos uitgezet. Maar eigenlijk is het geen doen. Gezaaide sla, raapstelen, rucola, er is geen enkel blaadje van te zien geweest. Dus zijn we overstag gegaan en strooien toch slakkenkorrels (met ijzerfosfaat dat niet giftig is) rond de meest kwetsbare planten. Overigens is het natte weer ook gunstig voor het aanslaan van plantgoed op de gauw droog wordende zandgrond van de moestuin.

Het valt op dat er weinig opkomt van uitgezaaide goudsbloemen, slaapmutsjes en korenbloemen. Die moesten we vorig jaar flink intomen anders namen ze de hele boel over. Ook de amaranth, die hele bedden bedekte, is nergens te zien. De nattigheid is te veel voor ze geweest. De dagkoekoeksbloemen hebben echter nergens last van en staan in het roze te jubelen. Gelukkig zijn er ook zinnia's, kokardebloemen en zonnebloemen voorgezaaid, die gaan straks veel kleur brengen.

Na het succesvol grootbrengen van het legsel van de torenvalken in 2023 kijken we vanaf april uit naar beweging bij de nestkast. In eerste instantie zien we zelfs geen enkele valk vliegen. Toch wordt de wildcamera weer in stelling gebracht, we zijn er tenslotte niet dagelijks. Begin mei zien we dat er beweging is rond de kast, helaas het zijn duiven. Tot we op 6 mei duidelijk een torenvalk op de beelden zien. Ook tijdens de werkochtenden zien we de valken, het zijn er twee, boven de wei vliegen en we horen ze roepen. Het is afwachten of ze werkelijk gaan nestelen. Vervolgens wordt de wildcamera op de steenuilenkast gericht. En wat een bof, er blijkt zich een paartje bij de nestkast op te houden. Er is nog veel beweging, dus waarschijnlijk wordt er (nog) niet gebroed, maar alleen al het zien van de beelden maakt ons enthousiast.

De Zwammen

DE ZWAMMEN SLUITEN SEIZOEN AF MET WEIDEVOGELEXCURSIE

Het seizoen voor De Zwammen (jeugdgroep IVN) begon in september 2023. We gingen naar moestuin De Duiventoren, uitkijktoren in het Binnenveld en zorgboerderij De Hoge Born. In de moestuin werden veel groentes bewonderd. En hoe zit het nu met die duiven in de toren? Tja, die zitten er niet meer in. De koeien van de burens hebben we in de ogen gekeken. Of zij ons. De jonge dieren waren supernieuwsgierig. Op de uitkijktoren in het Binnenveld werden we allemaal even stil op het moment dat honderden ganzen kwamen overvliegen. Bij De Hoge Born kregen we uitleg hoe de zorgboerderij werkt. Daar is een winkel en veel producten die daar verkocht worden komen van de boerderij zelf. De cliënten die daar wonen of voor dagbesteding komen, werken op de boerderij.

Het is half mei en alle warmteminnende planten, zoals courgette, pompoen, bonen en komkommers gaan de grond in. Dan staat de moestuin weer helemaal vol en hopen we op royale oogsten. Met genoeg zon en de regen, zoals die op dit moment regelmatig valt, zou dat goed moeten komen.

Mocht je zin hebben om de moestuin te bezoeken en/of eventuele oogst af te nemen, dan ben je welkom op dinsdagochtenden en elke 2e en 4e zaterdagochtend van de maand. Ovb van de weersomstandigheden. Adres: Oude Veensegrindweg, ongeveer tegenover nummer 13. *Dorothy Reijn*

Wilgen knotten bij Diddersgoed

Broedende Knobbelzwaan

foto: Tineke Wouda

Kom voor al je biologische boodschappen naar Odin!

Je vindt ons in Ede, Veenendaal en Wageningen

Kijk voor meer info en openingstijden op Odin.nl

biologische foodcoop **Odin**

In november hebben we gezaagd. De wilgen langs een hek moesten weg om de rest van de beplanting ruimte te geven. Het was in een natuurgebied bij De Klomp. Dat gebied is onderdeel van de groen- en natuurzone De Groene Grens aan de oostkant van Veenendaal. In het gebied zijn pony's uitgezet die soms komen kijken en aan de door ons omgezaagde boompjes beginnen te knabbelen. In februari zijn we daar nogmaals aan het werk geweest.

In december hebben we wilgen geknot in en bij Natuurtuin Diddersgoed. Hier zijn we als De Zwammen al vaker aan het werk geweest. Meestal staat dat elk seizoen op de planning.

In januari hebben we een bosstrook onderhouden op Landgoed Kernhem in Ede. De boompjes moesten gekapt worden zodat ze weer opnieuw kunnen uitlopen. Hierdoor ontstaat dan een dichter bosje dat schuilmogelijkheid

Werkzaamheden bij De Klomp

biedt aan dieren. In maart hebben we een oude houtwal onderhouden in Veenendaal. Het was aan de Zandheuvelweg naast de Scouting. We hebben Amerikaanse vogelkers weggezaagd en andere boompjes, waardoor de overige planten meer ruimte kregen om uit te groeien. De houtwal bestaat onder andere uit grote eiken en als ondergroei hulst. We hebben de eigenaar daar ook geholpen met snoeihout opruimen.

In mei was de afsluiting van het seizoen. Met een grote groep (niet alleen jongeren) zijn we onder begeleiding van twee leden van de Weidevogelbescherming het Binnenveld

Pauze tijdens vogelexcursie Binnenveld

in getrokken. En wat is daar veel te zien. Vooral als je erop gewezen wordt. Dan blijken die bruine vogeltjes verschillende soorten te zijn. O.a. een grasmus en een baardmannetje. En de gele is een gele kwikstaart. Een Kievit op zijn nest en een eindje verderop een Kievit met jongen. Een wulp op zijn nest en het mannetje houdt een paar meter verder de wacht.

Wat zoal nog meer te zien was zijn de grutto, buizerd, reiger, ooievaar, slobbeend, bergeend, gewone eend, meerkoet, waterhoen, nijlgans, zwaan en tureluur. Aan het einde van de excursie gingen de mensen uit Rhenen naar Rhenen en de mensen uit Veenendaal naar Veenendaal. De mensen uit Rhenen (waar ik bij was) werden onderaan de Grebbeberg getrakteerd op de zang van de nachtegaal. Zo, die was luid en duidelijk te horen.

De Zwammen aan het werk bij Diddersgoed

We hebben een mooi en afwisselend seizoen gehad. Veel gezelligheid en heel mooie momenten beleefd. We kunnen nog wat jeugdleden erbij gebruiken. Ken je iemand in de leeftijdsgroep 12-18 jaar? Wil je die vragen of die interesse heeft? We gaan éénmaal per maand op pad op een zaterdagochtend van 9:00 uur tot 12:00 uur. Laat diegenen mij maar een appje sturen. Dan laat ik aan het begin van het seizoen (september of oktober 2024) weten wanneer we weer op pad gaan.

Martijn Stip (coördinator De Zwammen)
06-1266 0557 (voor Whatsapp)

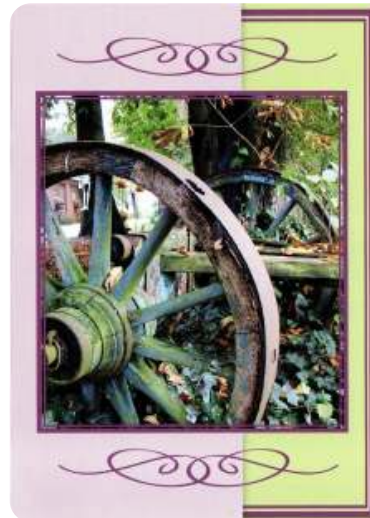
Damastbloem

foto: Tineke Wouda

 H. van de Kant bv
stucadoorsbedrijf
Zeist
Telefoon 06 538 160 90
030 69 95 661

Zo kan het ook!

Zoals we allemaal wel weten neemt de biodiversiteit in rap tempo af. Klimaatverandering speelt daar naar alle waarschijnlijkheid een rol in, maar in de bebouwde kom speelt er ook nog iets anders: de *stenen tuinen*. Onze imker zei laatst nog tegen mij: hoveniers zijn geen hoveniers meer, maar veredelde stratenmakers. Die steriele plaatsjes, die de naam tuin eigenlijk niet meer mogen dragen en vooral onderhoudsarm moeten zijn. Je ziet ze als paddenstoelen uit de grond schieten, vaak nog met kunstgras, waar geen merel zich te goed kan doen aan een vette worm en geen vlinder of hommelt ook maar enige voeding kan vinden. Regenwater loopt zo het riool in en draagt zo ook bij aan wateroverlast.

Beste Cokkie,
 Handelijk dank voor het verenigingsblad en de leuke folders van het I.V.N. Ik heb het met belangstelling doorgelezen.
 Mijn complimenten voor de uitstekende druk kwaliteit van het informatiemateriaal.
 Jullie zijn een enthousiaste club van natuurvrienden.
 Heel veel succes met jullie nuttige werk!
 Met vriendelijke groet,
 Klaas Terca
 Veerendaal.

Maar het kan ook anders!!! Ga eens kijken op Parelgras 7, want die tuin laat zien dat kleine stukjes grond bloeiende "pareltjes" kunnen zijn, met veel liefde aangelegd door de bewoners. Geniet van de bloemen, de zoemende bijen en de prachtige vlinders en laat je inspireren. Ik word blij als ik zulke plekje ontdek.

Tekst: Cokkie Gadella
 Foto's: Tineke Wouda

Oeverzwaluwen

foto: Tineke Wouda

Primera
 Van Walssem
 VEERENDAAL | SCHERPERZEEF

boeken   tijdschriften   wenskaarten
 cadeaukaarten   kantoorartikelen
 kansspelen   tickets   tabak

post.nl

Primera Van Walssem
 2,2 - 4,6 Scherperzeel 11 - 1241 11 11
 primera.vanwalssem.nl

Primera Scherperzeel
 0,3 - 1,1 Scherperzeel 11 - 1241 11 11
 primera.scherperzeel.nl

GRATIS
 PARKEREN

...even naar Primera

Biodiversity Challenge

Heb je er wel eens bij stilgestaan hoeveel planten, insecten, vogels, waterdieren en bodemdieren om je heen te vinden zijn? Wageningen University Research (WUR) begon in 2021 met een Biodiversity Challenge, waarbij een kleine groep enthousiastelingen soorten telde op Wageningen Campus. In 2022 breiden de tellingen zich uit naar alle WUR-locaties in Nederland, afgesloten met een *biodiversiteitsevenement* voor iedereen. In 2023 begint de vriendschappelijke wedstrijd tussen zestien Europese Life Sciences-universiteiten gedurende zes weken. De resultaten van deze Bioblitz: 1375 soorten op alle WUR-terreinen, waarvan 85% planten, spinnen, vlinders en andere insecten. Overige gevonden soorten zijn vooral vogels, zoogdieren en vissen.

Voor publiek is 1 juli 2023 vrijgemaakt met een infomarkt, lezingen, korte documentaires en een keur aan excursies op het campusterrein.

Sedumdak op appartementengebouw in hartje Rotterdam

Reden voor een heel vroege fietsrit naar Wageningen. Wij kiezen voor de *insectenwandeling* die om zes uur van start gaat. Door het onverwacht sombere weer en de expertise van de invalgids ligt de focus op planten. Ook heel interessant en we steken diverse grappige weetjes op.

De tweede excursie voert naar het *sedumdak van het Lumengebouw*. Een groen dak zorgt voor isolatie tegen zowel kou als hitte. In de bloeitijd kunnen heel wat insecten op een groen dak foerageren. Het weidse uitzicht is mooi meegenomen. Beide studentgidsen hebben kennis van zaken. Ik bewonder (aankomend) wetenschappers die zich vol passie bezighouden met een ogenschijnlijk nietig onderzoekselement uit natuur of wetenschap. Sommigen maken er zelfs hun levenswerk van.

In het kader van de *Bioblitz* organiseren WUR, KNNV, gemeente Wageningen en Stadslab Wageningen op 25 mei 2024 een biodiversiteitsdag voor jong en oud. Deze keer niet op de campus, maar in de binnenstad van Wageningen. Middelpunt is de doe-markt in de Grote Kerk op de Markt, tevens uitvalsbasis van de excursies.

Er zijn excursies over planten, insecten, vogels, mossen, gallen, waterleven, paddenstoelen en schimmels. Wij kiezen voor een *ecologische wandeling* van twee uur langs de stadsgrachten en door de uiterwaarden.

Twee KNNV-gidsen op circa 15 natuurliefhebbers geeft een mooie balans. Bij ecologie gaat het om de relatie tussen wilde bloemen, insecten en andere fauna die we zien of horen zoals bijvoorbeeld vogels. De wilde flora is de basis van de biodiversiteit. Wilde planten en insecten zijn wederzijds van levensbelang voor elkaar. Bijna 90% van de wilde planten en 70% van de voedselgewassen wordt bestoven door insecten. Alle wilde planten en dieren vormen samen het *voedselweb van de natuur*.

De onderwerpen van de excursies komen terug in de activiteiten in de multifunctionele kerk, die 's zondags gere-

serveerd is voor kerkdiensten. Een fraaie locatie, waar het licht binnenvalt door de gebrandschilderde ramen. Er is veel meer te beleven: Er zijn boeken te koop. De Stichting Ouders voor het Klimaat is aanwezig. Je kunt tips opdoen om tuin of balkon te vergroenen. Experts staan klaar met microscopen om bijvoorbeeld mossen en eencelligen tot in detail te bekijken. Reuzenbeerdertjes staan in felle kleuren bijzonder te zijn. Slakken en reptielen zijn onderwerp van gesprek. Het 25-jarig jubileum van de Ommuurde Tuin is in foto's gevangen. In een aparte ruimte worden natuurdocumentaires vertoond. Voor gezichtsschmink voelen we ons net iets te oud.

pendelworm beschreven, een worm die verticale gangen graaft en onderhoudt. Tijdens de Challenge kun je alles zien en vragen over pieren. Het meest opzienbarend is een afgietsel van de gang van een pendelworm van bijna een meter lang. Het record staat op drie meter diep.

Geïllustreerde informatiepanelen vertellen welke acht significante planten welke bijen aantrekken. Met ezelsoor, gewone margriet, wilg, wilde reseda, klimop, grasklokje, grote kattenstaart en fruitboompjes zoals wilde peer in je tuin geef je bijen een goed thuis.

Het laatste winternummer van het Groene Blad bevat een artikel over regenwormen. Hierin wordt onder andere de

Rondom de kerk is het genieten van een gezellige markt. Een klein aantal natuurminnende politieke partijen geeft acte de présence. Onze favoriete kraam, die uitsluitend paddenstoelen verkoopt, heeft goede klandizie vandaag. Hoewel heel wat hemelwater is voorzien, ontspringen we bijna geheel de dans.

Tekst en foto's: Tineke Wouda

Bronnen:

<https://www.naturetoday.com/intl/nl/nature-reports/message/?msg=32291>

<https://event.wur.nl/bc-wageningen/programma>

<https://www.wur.nl/nl/onderzoek-resultaten/themas/biodiversiteit/wageningen-biodiversity-challenge.htm>

Japanse duizendknoop - ontdekt en verwijderd door één van de gidsen

Activiteiten

Afdelingsactiviteiten in onze omgeving kunt u vinden op:

IVN Veenendaal-Rhenen

ivn.nl/afdeling/veenendaal-rhenen/activiteiten

IVN Ede

ivn.nl/afdeling/ivn-ede/activiteitenprogramma

IVN Zuidwest Veluwezoom

ivn.nl/afdeling/zuidwest-veluwezoom/activiteiten

KNNV Wageningen en omstreken

wageningen.knnv.nl/agenda

Warm Welkom

IVN Veenendaal-Rhenen heet alle nieuwe leden van harte welkom. In het overzicht de leden die vermelding in Het Groene Blad op prijs stellen.

Hildert Zoethout

VEENENDAAL

Arnold Bos

VEENENDAAL

Bestuurslid gezocht!

Lijkt het je leuk om samen met vier andere bestuursleden mee te denken over de toekomst van onze mooie vereniging, dan is de open vacature van bestuurslid iets voor jou! We vergaderen op maandelijkse basis. We bespreken actuele onderwerpen, zoals het vergroten van onze maatschappelijke impact, het digitaliseren van onze activiteiten en het activeren van onze leden. Daarnaast zorgen we voor de lopende zaken, zodat alle actieve leden in de werkgroepen hun activiteiten kunnen doen. Wil je meer weten (en misschien een keer een vergadering bijwonen), neem gerust contact op met secretaris Julia Ladiges via secretariaat@ivnveenendaal-rhenen.nl.

Parkeren

Belangrijke mededeling: de politie heeft ons erop gewezen dat er soms voor de voordeur van de Groenhof wordt geparkeerd door IVN-leden. Daardoor kunnen auto's die in parkeervakken staan niet weg. Dat is vervelend voor de buurt en geeft geen goede indruk van IVN. We willen onze leden erop attenderen dat de ruimte bij de voordeur van de Groenhof geen parkeerplek is en dat men in de parkeervakken dient te parkeren. Dank voor de medewerking.

LID WORDEN VAN IVN

U kunt het werk van de IVN-afdeling Veenendaal-Rhenen steunen door IVN-lid te worden. Leden zijn van harte welkom bij onze activiteiten.

Als lid ontvangt u, naast ons Groene Blad dat vier keer per jaar verschijnt, ook het kwartaalblad **Mens en Natuur** van de landelijke IVN-vereniging.

Aanmelding:

<https://www.ivn.nl/word-lid>

Opzegging en/of verhuizing: z.s.m. opgeven via: ledenadministratie@ivnveenendaal-rhenen.nl

Bijdrage Groene Blad

Hebt u iets moois of unieks beleefd in de natuur, vertel dat door een stukje te schrijven voor het Groene Blad. Iedere bijdrage is welkom. Deel deze ervaring met de lezers van dit blad. Net zoals die prachtige foto die u hebt gemaakt. Laat iedereen meegenieten van al het mooie van de natuur. Hebt u weet van activiteiten die voor de lezers van het Groene Blad interessant of zinvol zijn, maak het (liefst ruim van tevoren) kenbaar bij de redactie.

Redacteur Groene Blad

vacant

Belangstellenden die willen meehelpen met het maken van het Groene Blad en die het redacteurschap eventueel op zich willen nemen, zijn van harte welkom!

ARCHIEF GROENE BLAD

Vorige nummers van het Groene Blad zijn te vinden op:

<https://www.ivn.nl/afdeling/veenendaal-rhenen/archief-van-het-groene-blad>

DAILYWORKWEAR.NL

- ✓ **BEDRIJFSKLEDING**
- ✓ **SPORTKLEDING**
- ✓ **PROMOTIEKLEDING**
- ✓ **WERKSCHOENEN**

Wageningse laan 46 | VEENENDAAL

INDIEN ONBESTELBAAR: CAMPHUYSENSTRAAT 5, 3906 WV VEENENDAAL

